

Ameriški general imenovan za člana grškega obrambnega sveta

Imel bo besedo v vodstvu vojnih operacij proti gerilskim silam. Truman bo predložil kongresu poročilo o ameriški pomoči Grčiji in Turčiji

Atene, Grčija, 16. feb.—Ameriški general James A. Van Fleet je postal član grškega obrambnega sveta. Kot član sveta bo imel odločno besedo v vodstvu vojnih operacij grške monarhistične armade proti gerilskim silam.

Van Fleet je bil prej imenovan za poveljnika enote ameriške armade, mornarice in letalske sile, ki so spojene z ameriško pomorsko misijo v Grčiji. General William G. Livesay, načelnik ameriške vojaške misije v Grčiji, bo obdržal pozicijo. V njegovo področje spada zalaganje grške monarhistične armade z orožjem, strelivom in drugim vojnim materialom.

Uradno grško naznanilo pravi, da sta načelnika ameriške in britske vojaške misije postala člana obrambnega sveta. Naznanilo je bilo objavljeno po seji članov grške monarhistične vlade in ameriških ter britskih diplomatov v Atenah. Seja je trajala dve uri. Na tej je bil dosežen sporazum glede odnosa med grško vlado in člani ameriške ter britske vojaške misije.

Namen je preprečenje političnih potez v Grčiji, kakršna je bila resignacija generala Konstantina Ventiresa, poveljnika grške severne armade. General Livesay in general S. B. Rawlins, načelnik britske vojaške misije, sta naslovila oster protest grški vladi, ker je sprejela resignacijo generala Ventiresa. Premier Themistokles Sofoulis in podpremier Konstantin Caldaris nista upoštevala protesta. Izjavila sta, da je bila resignacija generala Ventiresa sprejeta. Slednji je bil poveljnik grške armade, ki je porazila gerilce v bitki pri Konicu v decembru.

Dwight Griswold, načelnik ameriške pomožne misije v Atenah, se bo udeleževal sej grškega obrambnega sveta kot opazovalec. To se smatra za značilno, ker ima on kontrolo nad trošenjem ameriškega denarja v Grčiji.

Washington, D. C., 16. feb.—

NAPREDNI ZDRAVNIKI PREDLAGAJO ODPRAVO RASNIH DISKRIMINACIJ

Washington. — (FP) — Zveza ameriških zdravnikov je znana po svojih reakcionarnih nastopih. V svojih odločitvah je absolutna in skrajno nazadnjaška. Na jugu ta organizacija sploh ne sprejme nobenega zamorskega zdravnika v svojo sredo.

Zveza ameriških zdravnikov ali American Medical Association (AMA) ima seveda svoja pravila in ustavo. Njena ustava zabranjuje vstop v zvezo vsakemu zdravniku, ne glede na njegovo kvalifikacijo, ako ni bele pošti. Zadnje čase se je pojavilo gibanje, da se ta ustava amandira.

V deželi obstoji tudi progresivna organizacija ameriških zdravnikov, ki je primeroma šibka, vendar pa se zaveda svoje naloge in odgovornosti napram javnosti. Ta organizacija, ki se imenuje the Physicians Forum, je pred kratkim javno pozvala zvezo ameriških zdravnikov, naj spremeni ustavo na podlagi enakosti.

Dnevnik New York Times je 5. februarja poročal, da je dr. Curtis Flory, profesor medicine na cornellski univerzi in predsednik odbora za civilne pravice v zdravilstvu organizacije Physicians Forum, predlagal,

litične stranke, ki hoče ustvariti kaos in podgati revolvo v širjenju svoje ideologije."

Eisenhower je omenil atomske bombe kot strahovito orožje, zaeno pa je dostavil, da ne bodo izvajale vojne, če bo izbruhnila. Mogoče oborožene sile na kopnem so še vedno potrebne za obrambo. Ameriška armada, ki ima deset pehotnih divizij in so razkrojene po vsem svetu, je prešibka za borbo in obrambo. To je dejstvo, ki se ne more prikriti.

"Ameriška moč je v industrijski ekonomiji," je dejal Eisenhower. "Posejemo atomsko energijo in naša industrijska podjetja niso bila prizadeta v vojni. Trdne zveze imamo z Veliko Britanijo, zapadnimi evropskimi državami in latinsko Ameriko."

Eisenhower je bil vrhovni poveljnik oboroženih sil v zapadni Evropi v vojnem času. Njegova resignacija kot šefa generalnega štaba je stopila v veljavo 7. februarja. Nasledil ga je general Omar N. Bradley. Eisenhower je bil imenovan za predsednika univerze Columbijske v New Yorku.

Golden se bo vrnil v Ameriko

Atene, Grčija, 16. feb.—Clinton S. Golden, načelnik delavske divizije ameriške pomožne misije v Grčiji, je dejal, da bo kmalu odpotoval v Ameriko. Izrazil je upanje, da bo došel v Ameriko 1. marca. Po povratku se bo sestal z ameriški delavskimi voditelji in jim "pojasnil ter orisal resnično situacijo v Grčiji."

Ustanovitev centralne banke v Nemčiji

London, 16. feb.—Velika Britanija in Amerika sta se odločili za ustanovitev centralne banke v Frankfurtu, ki je v ameriški okupacijski coni. Dobilna bo oblast od izdajanja novih bankovcev, ki bodo krožili v skupni britsko-ameriški coni.

Domače vesti

Nov grob v Penni

Cliff Mine, Pa.—Dne 11. febr. je bil v koliziji smrtno ponesrečen John Suša ml., član društva 145 SNPJ. Nesreča se je pripetila med Pittsburghom in Moon Runom na cesti 22-30. Nanj se je zvrnil trok premoaga in ga ubil na mestu. Kako je prišlo do nesreče, še ni bilo pojasnjeno. Pokojni je bil rojen 7. dec. 1909 v vasi Vine pri Zagorju ob Savi, v Ameriki od 1912. V zadnji vojni je služil na Pacifiku. Tukaj zapuša sina, hčer, starše, brata, dve sestri in več ožjih sorodnikov.

Na obisk k hčeri

Clariton, Pa.—Johana Smrkolj, članica društva 426 SNPJ, je šla na počitnice k svoji hčeri v Californijo. Članstvo ji želi veliko veselja in srečen povratek.

Iščejo svoje

Kati Tevž išče svojo sorodnico Margaretto Walter, rojena Roesman, ki je pred leti živel v Argentini. Ako je komu kaj znano o njej, naj piše na naslov: Kati Tevž, Predtrg 16, Radvoljica, Slovenija, Jugoslavija.

Chicago.—John Kosich je prejel pismo od Francke Bubič, Poljane 64, pošta Obrov, okraj Lirska Bistrica, Primorsko, Jugoslavija, ki želi izvedeti za svojo sestro Mary Brožič, ki je živel ali še živi v Duluthu, Minn. Prosi jo, da ji piše. Ako hoče njeno pismo, naj piše na naslov: John Kosich, 10353 Ave. F, Chicago 17, Ill.

Smrt v starem kraju

Sharon, Pa.—Josephine Cvelbar je prejela pismo od sestre Francke Franko iz Šmarja pri St. Jerneju, Dolenjsko, da je 17. nov. lani tam umrla njena mati Jozefa Zalokar v starosti 82 let. Iz prvega zakona zapuša v Jugoslaviji sina Martina Franko in hčer Francko, tukaj pa hčer Josephine, iz drugega zakona pa hčer Marijo Zagar, mnogo vnukov in vnukinj ter 5 pravnukov. Hči Terezija Kučič je umrla 1. 1942 v East Pittsburghu, Pa.

Cleveland.—Frances Korencic je prejela vest od svoje sestre Nežke Kravcar iz Trebnjega, Dolenjsko, v katerem ji sporoča, da je 15. nov. lani umrl v Argentini njen brat Tone, doma iz Pluske pri Trebnjem, v Argentini od 1929. Tam zapuša

Diskuzije o zapadni Nemčiji

Ameriški uradniki bodo odpotovali v London

London, 16. feb.—Naznanilo pravi, da bo 32 ameriških uradnikov, med temi general Lucius D. Clay, ameriški vojaški guvernir v Nemčiji, in njegov politični svetovalec Robert Murphy, dospelo v London ta teden v svrhu diskuzij glede bodočnosti zapadne Nemčije in mirovne pogodbe za Avstrijo.

Važni razgovori med reprezentanti Velike Britanije, Amerike in Francije o bodočnosti Nemčije so se pričeli zadnji teden v Berlinu. Za načelnika ameriške delegacije na konferenci v Londonu je bil izbran poslanik Lewis Douglas.

Razgovori v Londonu se bodo nanašali na Marshallov načrt, bodočnost Porurja, nemške reparacije, preureditev meje med Nemčijo, Holandijo in Belgijo in združitve francoske okupacijske cone s britsko-ameriško cono.

Samuel Reeber, namestnik ameriškega državnega tajnika Marshalla, se bo prihodnji petek sestal z namestniki zunanjih ministrov Velike Britanije, Rusije in Francije. Predmet diskuzij bo avstrijska mirovna pogodba. Sestanka se bo udeležil tudi Charles Saltzman, pomožni ameriški državni tajnik. Sovjetska unija je nedavno pojasnila svoje predloge glede nemškega premoženja v Avstriji. To premoženje je glavna ovira v prizadevanjih za sklenitev mirovne pogodbe za Avstrijo.

Štiri osebe zgorele v požaru

Athens, Ala., 16. feb.—Farmer, njegova dva sinova in nečakinja so zgoreli v požaru, ki je uničil hišo v bližini tega mesteca. Zrtve so bili James W. Coffman, njegova sinova James in Woodrow ter nečakinja Dorothy.

ženo, sina in dve hčeri, v starem kraju sina, štiri sestre in brata, v Ameriki pa tri sestre—Frances Korencic in Rozo Leben v Clevelandu, Mary Uhan v Detroitu—v Chicagu pa brata Joeva Kravcarja.

Rusija je morala skleniti pogodbo z Nemčijo

Velika Britanija in Francija sta skušali provocirati vojno med Sovjetsko unijo in Nemčijo. Obsodba dvoobrazne politike

Moskva, 16. feb.—Rusija je izjavila, da je bila prisiljena v sklenitev nenapadne pogodbe z Nemčijo pred izbruhom druge svetovne vojne l. 1939, da je pridobila na času. Predvojni cilj Velike Britanije in Francije je bil provokacija vojne med Sovjetsko unijo in Nemčijo. Pogodba, sklenjena med Stalinom in Hitlerjem, je bila alternativa.

Stavka uslužbencev v Belgiji

Prometni minister zvrnil krivdo na komuniste

Bruselj, Belgija, 16. feb.—Čez 100,000 poštnih in drugih civilnih uslužbencev ter rudarjev je udeleženih v stavki. Stavkovni val je sprožil 60,000 rudarjev zadnji teden, ko je bila njihova zahteva za zvišanje plače odbita.

Produkcija premoga je padla 95,000 ton dnevno zaradi stavke rudarjev. V znak simpatije so se jim pridružili civilni uslužbenci in delavci v elektrarnah in pilarnah.

Achille Van Acker, socialist in prometni minister, je obdolžil komuniste odgovornosti za izbruh stavke. "Stavke v Belgiji," je dejal, "so uvod v homotije v sosednih državah. Iz tega razloga se je vlada odločila za podvzete drastičnih korakov proti stavkarjem. Komunistični agitatorji, ki niso člani unije civilnih uslužbencev, bodo aretirani. Komunistični letaki s pozivi na druge delavce, naj se pridružijo stavkarjem, so bili zaseženi."

Van Acker je dalje rekel, da hočejo komunisti paralizirati vse belgijske industrije s podžiganjem stavk. Cestni železničarji v Bruselju so zapretili z oklicem stavke. Van Acker je zapretel, da bodo vsi civilni uslužbenci, ki se ne bodo vrnili na delo, postavljeni pred civilna sodišča, ki jim bodo naložila zaporne in denarne kazni.

VELIKO ŠTEVILO VETERANOV IZČRPALO BREZPOSELSTNO PODPORO

Washington. — (FP) — Kljub trditvam vladnih zastopnikov in industrijskih predstavnikov, da se dežela nahaja v prosperiteti z rekordno uposlavitvijo po zaključku vojne, kažejo številke drugačno sliko. Te se tičejo zlasti vojnih veteranov.

Številke, ki jih je objavila administracija vojnih veteranov, pričajo, da je več kot dve tretjini izmed enega milijona veteranov že izčrpalo brezposelstno podporo in druge dohodke, do katerih so upravičeni po zakonu za vojne veterane. Vladni organi so v svojih poročilih ignorirali to dejstvo, češ, da se za devne številke nanašajo le na sezonske odslovitve in počitnice, kar pa je le navadno izbegavanje.

Dejstvo namreč je, da morajo veterani biti pripravljene sprejeti primerno delo, ki jim ga odkaže vladni uspevalni urad, sicer niso upravičeni do brezposelstne podpore. Gornje številke pa kažejo, da vladni urad ni mogel preskrbeti dela za 75,000 veteranov v preteklem letu.

Uradna statistika administracije vojnih veteranov dalje kaže, da je do 11. februarja 462,500 veteranov izčrpalo svoje letne prejemke v obliki podpore. Brezposelstna podpora za veterane velja za dobo enega leta. Veterani so upravičeni do \$20 brezposelstne podpore na teden.

Dodatno število 214,000 veteranov, ki so delali na svojih domovih in farmah, je tudi izčrpalo prejemke v obliki podpore. Njihova podpora se določa na podlagi zaslužka; ako zaslužijo manj kot \$100 na mesec, dobe razliko v podpori, kakor določa zadevni zakon.

Skupno število izčrpanih podpor predstavlja osem odstotkov izmed približno osem in pol milijona veteranov, ki so v dobi po zaključku vojne vprafali za podporo. Največ podpore je šlo v neindustrijske države. Kljub temu je v državi New York izčrpalo podporo 41,000 veteranov, delno podporo pa 884,000, dočim je v Pennsylvaniji izčrpalo podporo 72,000 veteranov, delno podporo pa 711,000 veteranov.

Plačevanje brezposelstne podpore veterantom bo poteklo v juliju leta 1952. Po tem datumu bodo veterani upravičeni le do navadne brezposelstne podpore.

Kontrola najemninam poteče 29. februarja, kongres pa še nadalje čina z vprašanjem o podaljšanju rentnega zakona, četudi je pomanjkanje stanovanj akutno.

PROSVETA THE ENLIGHTENMENT

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by Slovane National Benefit Society

Naročnina za Združene države (izven Chicago) in Kanado \$8.00 na leto...

Subscription rates: for the United States (except Chicago) and Canada \$8.00 per year...

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi dopisov in nenarodenih člankov se ne vrnejo.

Advertising rates on agreement. Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned.

Naslov na vse, kar ima stik z listom: PROSVETA

2857 - 59 So. Lawndale Ave., Chicago 28, Illinois

Glasovi iz naših naselbin

Razorožil dva orožnika

Mi. Olive, Ill.—Ob koncu preteklega leta sem poslal Prosveti precej smešno zgodbo za predpust in kratek čas...

Znana pa mi je še druga zgodba o tem hudomušnem Miklavžu, ki je bila do današnjega dne tajnost...

Najprvo se je eden spizal po lestvi v "kambriko", drugi pa je čakal nanj v utici, medtem pa sta bili njuni puški prislonejeni v kotu v utici...

Končno so se dogovorili, da je treba najprvo javiti na postajo v Mengšu, da se je dogodila patrola nekakšna nezgoda...

Po svetu in doma

Canton, O.—Ubojga Francija! Pri vsem njenem nekdanjem razkošnem bogastvu so se njeni sinovi vrgli na kolena in se sramotno ponižali...

Naša velika in lepa Amerika, tebe bi tudi radi nekateri spremenili v vatikansko trdnjavo, iz

Člani mornarske unije CIO protestirajo v San Franciscu, Calif. proti vladnemu odloku, ki predvideva izročitev 300 ameriških ladij državam zapadne Evrope...

katero naj bi črpali denar in tako nadomestili, kar je Vatikan izgubil v srednji in vzhodni Evropi.

Arabska in judovska kri teče in napaja suho palestinsko zemljo. Palestina je poznana v kristjanskem svetu kot sveta dežela...

Na Petrov dan mi je neki pobal in priredbi ponudil srečko. "Jaz nimam sreče," mu rečem. Fantiček pa mi je vseeno posil, da sem jo kupil.

Mene pa se je sreča držala in zadel sem bika. Ko sem ga pričel božati z namenom, da mu spravim razgreto kri v normalno funkcijo...

Vsi, ki se zavedamo resnosti položaja, v katerem so danes naši trije toženi časopisi, prišpevajmo v obrambni sklad...

Vsak dolar, prispevan v ta sklad, bo tih protest proti onim, ki nas hočejo pohoditi.

Spoštlujem vse stare družtvenike in imam vedno dobro besedo zanje in za njih delo na društvenem in prosvetnem polju.

Dvoje prošenj

Woodward, Iowa.—Prejela sem dvoje pism, kateri želim objaviti v Prosveti. Prvo je od moje nečakinje Alojzije Podgoršek, doma iz vasi Osredke...

Pišete, da je v Ameriki draginja. Lahko si sami predstavljate, da je tukaj še večja draginja, kajti vojna je uničila mamlone vse...

Tonečka Jagričeva se obrača do Vas, ako bi mogli dobiti za njenežina sina zdravilo, ki se imenuje "streptomycin".

Tako mi piše moja nečakinja

Alojzija. Prošnji za zdravilo ne morem ustreči, ker imam veliko svojih sorodnikov, kateri so v potrebi...

Drugo pismo pa sem prejela od nepoznane osebe iz Klagenfurt ali Celovca. Neka žena po imenu Mira Rober...

Kulturna družina SDD

Cleveland, O.—Kot smo člani sklenili, bo imela v soboto, 21. febr., kulturna družina SDD domačo zabavo s srnjakovo večerjo.

Kot je razvidno iz gornjih vrstic, bo res prijetna zabava v krogu kulturnih delavk in delavcev.

Moje priporočilo bi bilo, da bi vse kulturne skupine, ki delujejo v SDD, čez nekaj časa po zaključitvi svojih priredb skupno nastopile...

USTRELJENI SRNJAK

Pod nogami dračje poka, suho listje vmes šumi, lep srnjak po gosdu stopa, nekaj slut, se boji.

Na vse kraje prisluškuje, gleda, vože, postoji, varnostni nagon mu pravi: hri naprej, tu varno ni!

Vse telo se vagne v obliko, krasna slika za oči, vse moči si da, da vstane, a omahne, obliči.

Lovec se mu hitro bliža, lovec drsaga sron, ki najmanjšega sočutja za srnjaka ne pozna.

Zadnji blek od se v lovcu vprašajoče zaloti, kaj sem zaloga ti storil, da življenje vzeti si nisi?

J. Tomáš.

Časovni komentarji

MILAN MEDVEŠEK

Lepa beseda o Jugoslaviji iz tujih ust

Po vsej tej poplavi šmirarske propagande proti novi Jugoslaviji, ki jo z vso rafiniranostjo vrši na eni strani mogočen kapitalistični aparat...

Kulturna družina SDD

Cleveland, O.—Kot smo člani sklenili, bo imela v soboto, 21. febr., kulturna družina SDD domačo zabavo s srnjakovo večerjo.

Kot je razvidno iz gornjih vrstic, bo res prijetna zabava v krogu kulturnih delavk in delavcev.

Moje priporočilo bi bilo, da bi vse kulturne skupine, ki delujejo v SDD, čez nekaj časa po zaključitvi svojih priredb skupno nastopile...

USTRELJENI SRNJAK

Pod nogami dračje poka, suho listje vmes šumi, lep srnjak po gosdu stopa, nekaj slut, se boji.

Na vse kraje prisluškuje, gleda, vože, postoji, varnostni nagon mu pravi: hri naprej, tu varno ni!

Vse telo se vagne v obliko, krasna slika za oči, vse moči si da, da vstane, a omahne, obliči.

Lovec se mu hitro bliža, lovec drsaga sron, ki najmanjšega sočutja za srnjaka ne pozna.

Zadnji blek od se v lovcu vprašajoče zaloti, kaj sem zaloga ti storil, da življenje vzeti si nisi?

J. Tomáš.

Pravijo, da je Marshall velik diplomat

Državnega tajnika Marshalla mnogi povzdigujejo v nebo, češ, da je eden najspretnjših diplomatov v Ameriki.

Koliko časa bo še trajala ta sovrainost med Ameriko in slovenskimi državami?

"Mrzla vojna", sovraštvo, grožnje, denunciacija, razkrinkavanje starih grehov etc., etc.—to je na dnevnem redu današnje svetovne diplomacije.

Zarota proti sklepu Z. N.—III

Odkar so se v Palestini pričeli nemiri, ni Amerika dala nikaškega namiga, da misli podvzeti akcijo za izvedbo razkosa, bodisi s tem, da bi pomagala prisiliti Anglijo...

Toda še bolj so vznemirljivi pozitivni koraki Združenih držav. Ko je bila v generalni skupščini razprava glede protekcije židovskih naselbin v Palestini...

Kaj je pomen tega enostranskega koraka? Prvič je jasno, da preprečuje oboževanje Haganaha (židovske obrambne organizacije). Na drugi strani lahko arabske države, sedem po številu, nabavljajo orožje iz vseh drugih držav...

Predno je prišlo do odločilnega glasovanja v Z. N., so Loy Henderson in njegovi kolegi v oddelku za Bližnji vzhod in Afriko povedali predsedniku Trumanu, da bi vsak nadaljnji pritisk na Arabce ograhal obrambni načrt.

Očividno je, da arabske države niso v strahu pred represalijami Z. N., kajti vladi Sirije in Lebanona odprto trgata razdelitveni načrt, medtem ko sedi Sirija v varnostnem svetu kot članica.

Na časnikarski konferenci dne 21. jan. je zastopnik Naciona vprašal državnega tajnika Marshalla, ako invazija Palestine s strani sirjskih čet po njegovem mnenju predstavlja ogrožanje miru in varnosti in ako Amerika namerava prinesiti vprašanje pred varnostni svet.

Iz drugih virov je revija Nation doznala, da Amerika nima namena poslati svojih čet v Palestino, niti podvzeti korakov za organiziranje mednarodne policije...

Kritično vprašanje je, katera država bo stopila v ospredje in sugerirala akcijo za upostavitve reda v Palestini. Ako bi to storili Rusi, bi direktno igrali v roko Angležem, ki bi ničesar raje ne videli nego dokaz, da se žele sovjeti utaboriti na Bližnjem vzhodu.

Amerika bi lahko storila več stvari, ne da bi to zadelo premikanje ameriških čet ali pa ogražalo tako zvani obrambni program. Lahko se postavimo proti upiranju Anglije in zahtevamo, da mora končati s svojo sabotažo.

V New Yorku so unije CIO ustanovile šolo, v kateri se člani in članice učijo, kako izdelati čim bolj atraktivne letake.

